

Länsstyrelsen Uppsala län
751 86 Uppsala

BEHOVSBEDÖMNING

TILLHÖRANDE DETALJPLAN FÖR

GAMMELHUS

FASTIGHETERNA GAMMELBYN I:62, GAMMELBYN S:I,

ÖSTHAMMARS KOMMUN,

UPPSALA LÄN

Behovsbedömningens syfte

Enligt 6 kap. 1 § miljöbalken ska kommunen göra en miljöbedömning när en plan eller ett program upprättas eller ändras. Behovsbedömningen är den processen som avgör ifall planen behöver miljöbedömas eller inte. Samtliga av följande kriterier ska vara uppfyllda för att en miljöbedömning ska krävas:

1. Planen eller programmet ska upprättas eller ändras av en myndighet eller kommun.
2. Planen eller programmet ska krävas i lag eller annan författning.
3. Genomförandet av planen, programmet eller ändringen ska kunna antas medföra betydande miljöpåverkan.

De först två kriterierna är uppfyllda i alla kommunala detaljplaner. Bedömningen i detta dokument redogör för om planförslagen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om planen medför en betydande miljöpåverkan ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

Motiverat ställningstagande

Kommunens bedömning är att planens genomförande inte kan anses leda till betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning enligt miljöbalkens bestämmelser krävs därför inte.

Planförslagets syfte och huvuddrag

Detaljplanens syfte är att möjliggöra för utbyggnad av ca 25 bostäder på fastigheterna Gammelbyn 1:61 och Gammelbyn S:1. Den nya bebyggelsen ska i så stor utsträckning som möjligt anpassas till befintlig terräng. Planen ska säkerställa allmänhetens tillgänglighet till strandområdet samt möjliggöra nya kopplingar till frilufts- och rekreationsområdet. Den östra delen av planområdet planläggs som naturmark och bostadsbebyggelsen föreslås lokaliseras vid Husbackavägen. Planområdet ligger i ett attraktivt kust- och tätortsnära läge, ca 1 km norr om Östhammars centrum.

I kommunens gällande översiktsplan, ÖP 2003, är planområdet delvis närmast strandzonen markerat som ett viktigare grönområde. Norr om planområdet finns ett område (Husbacka-Sjövreten) markerat som ett utredningsområde för bostadsbebyggelse. I översiktsplanen beskrivs att en viss utökning av bebyggelsen söderut kan diskuteras om allmänhetens tillgänglighet till stränderna och rekreationsintresse beaktas.

Idag utgör det ca 3.5 ha stora planområdet skogs- och ruderatmark. Inom planområdet har det tidigare varit dansbana och minigolfbana etc.

CHECKLISTA FÖR BEHOVSBEDÖMNING

Enligt bilaga 4 miljökonsekvensförordningen ska bedömningen ske utifrån tre fokus:

- Planen
- Platsen
- Påverkan

Påverkan bedöms utifrån två perspektiv:

- Planens påverkan på omgivningen (inifrån och ut)
- Omgivningens påverkan på planen (utifrån och in)

Endast de frågor som har betydelse för en miljöbedömning har hanterats i checklistan. Övriga konsekvenser behandlas i planbeskrivningen.

Ämnesvis sammanfattning av bedömningen

ASPEKT	Planen berör	Bedömning	
		Ja	Nej
Naturmiljö	ja		nej
Kulturmiljö	nej		nej
Mark och vattenanvändning	ja		nej
Hälsa och säkerhet	ja		nej
Måluppfyllelse	ja		nej

Bedömningsgrunder/Kriterier

- Ja
Visar på att planen berör frågan på ett sådant sätt att genomförandet leder till betydande miljöpåverkan, antingen som enskild eller sammanvägd aspekt.
- Nej
Visar på att planen inte alls, eller endast i mindre omfattning, berör frågan och att genomförandet inte leder till betydande miljöpåverkan, varken som enskild eller sammanvägd aspekt.
- Kanske
Visar på viss osäkerhet i frågan och att djupare resonemang behöver föras.

Då planen berör en fråga som leder till positiv betydande miljöpåverkan markeras detta med + X.

Planen kan beröra en fråga utan att genomförandet leder till betydande miljöpåverkan. Antingen så berörs frågan endast i mindre omfattning eller så har tillräcklig hänsyn tagits i planens utformning.

NATURMILJÖ	Bedömning			Kommentar: Är påverkan positiv eller negativ? Hur kan effekten mildras?
	Ja	Kanske	Nej	
PÅVERKAN PÅ JURIDISKA SKYDD AV NATURVÄRDEN				
3, 4, 5 och 7 kap. miljöbalken se PÅVERKAN PÅ JURIDISKA SKYDD AV MARK OCH VATTEN				
Artskydd	x			Enligt naturvädersinventering (NVI, 2014) påträffades det tre stycken rödlistade fåglar i närheten av området, Rosenfink och Skräntärna i kategorin sårbar och Svarthakedroppning i kategorin nära hotad. I området förekommer skogsknipprot, näsrot och blåsippan (NVI, 2014).
Biotopskydd			x	Inga biotoper som kräver särskilt skydd har påträffats inom planområdet. (NVI, 2014).
PÅVERKAN PÅ ÖVRIGA NATURVÄRDEN				
Lokalt viktigt grönområde (ÖP 2003)		x		I anslutning till planområdet ligger Gammelhusområdet som är ett av Östhammars viktigaste friluftsområden. I gällande översiktplan (2003), är delar av planområdet utpekade som ett viktigt grönområde som sträcker sig längs med strandzonen från Krutudden i söder till Kvistagran i norr. Området används mycket för rekreation och friluftsliv även vattenområdet (hela Östhammarsfjärden), som planområdet delvis

				gränsar till, är ett betydelsefullt närmiljöområde som erbjuder bad, fiske och sjöledsförbindelser med havet (ÖP 2003). Bebyggelsen föreslås placeras vid Husbackavägen och ska anpassas till naturmiljön. Planens intentioner är att bidra till att säkerställa allmänhetens tillgänglighet till Östhammarfjärden samt möjliggöra nya kopplingar till frilufts- och rekreationsområdet.
Skogliga värden (skogens pärlor, skogens källa, skogsstyrelsen)	x			En del av det tänkta planområdet har påvisat höga naturvärden. Signalarter som påvisar värdefull lundartad miljö har påträffats (NVI, 2014).
Ängs- och betesinventering			x	Berörs ej.
Ängs- och hagmarksinventering			x	Berörs ej.
Våtmarksinventering			x	Berörs ej.
Andra värdefulla arter eller djur – punktdataas, Artportalen	x			Påträffats på planområdet Fåglar Fiskgjuse Gröngöling Knölsvan Rödstjärt Skedand Spillkråka Sångsvan Tofsmes Kärlväxter Svart trolldruva Vårärt

				Skalbaggar Granbarkgnagare Svampar Hasselticka Zontaggsvamp (NVI, 2014).
Grunda havsvikar med stora naturvärden			x	Berörs ej.

KULTURMILJÖ	Bedömning			Kommentar: Är påverkan positiv eller negativ? Hur kan effekten mildras?
	Ja	Kanske	Nej	
PÅVERKAN PÅ JURIDISKA SKYDD AV KULTURVÄRDEN				
Riksintresse kulturmiljö			x	Berörs ej.
Forn- och övriga kulturhistoriska lämningar			x	På det aktuella planområdet finns inga fornlämningar påträffade. I direkt anslutning, öster om planområdet finns en fornlämning (raa:nr Börstil 112:1) och ett bevakningsobjekt (raa:nr Börstil 112:1) båda är borgruiner från medeltiden. Dessa bedöms dock ej påverkas av en byggnation.
Landskapsbildsskydd			x	Berörs ej.
PÅVERKAN PÅ ÖVRIGA KULTURVÄRDEN				
Regionalt intresse kulturmiljö (Upplandsmuséet)		x		I kontakt med Upplandsmuséet bekräftades att Gammelhusområdet inte utgör en kulturmiljö från den tidiga historia som de ditflyttade byggnaderna representerar. Dock kan ett resonemang föras kring att friluftsområdet utgör en kulturmiljö i den

				bemärkelse att det är en historisk parkmiljö från 1940talet. Detta ska beaktas genom att behålla en offentlig zon mellan bostadsbebyggelsen och parkmiljön.
Särskilt bebyggelseområde ÖP 2003			x	Berörs ej.
Landskapsbild/stadsbild (lokalt intresse)		x		Ladskapsbilden förändras lokalt i och med att ett skogsområde exploateras för bostadsändamål. Genom att bebyggelsen utformas och placeras med stads- och landskapsbilden i beaktande samt anpassas i terrängen ska detta ske på ett hänsynsfullt sätt.
Bebyggelsekultur (lokalt intresse)			x	Området är obebyggt men i anslutning finns ditflyttade historiska byggnader, Gammelhusområdet. Objekten har i sig höga kulturhistoriskavärden och det intilliggande området ska visas hänsyn men de ditflyttade byggnaderna utgör ingen historisk bebyggelsestruktur.

MARK OCH VATTENANVÄNDNING	Bedömning			Kommentar: Är påverkan positiv eller negativ? Hur kan effekten mildras?
	Ja	Kanske	Nej	
PÅVERKAN PÅ JURIDISKA SKYDD AV MARK OCH VATTEN				
Riksintresse 3 kap. miljöbalken		x		Hänsyn ska visas till att området används för friluftaktiviteter och rekreation (3 kap. 1§).
4 kap. miljöbalken		x		Området ingår i

				Riksintresseområdet för högexploaterad kust, kap. 4, 4§. Detta skydd ska inte begränsa tätortens utveckling. Bebyggelsen som planerad är permanentbostäder.
5 kap. miljöbalken		x		Miljökvalitetsnormerna måste beaktas i utbyggnaden. Dagvattenutredningen (2016) som gjorts för planförslaget visar att en mycket begränsad ökning av utsläpp kommer ske om hanteringen av dagvatten sker som föreslaget.
7 kap. miljöbalken			x	Planområdet berörs av kap. 7, 13-18§, strandskydd. Strandskyddets syften påverkas inte av föreslagen bebyggelse och strandens tillgänglighet för allmänheten ska tryggas.
PÅVERKAN PÅ ÖVRIGA MARK OCH VATTENFRÅGOR				
Lokalt värdefullt vattenområde Översiktsplan 2003		x		Östhammarsfjärden omnämns som tätortens mest betydelsefulla närmiljö. Östhammarsfjärden är känslig p.g.a. dålig ekologisk status.

HÄLSA OCH SÄKERHET	Bedömning			Kommentar: Är påverkan positiv eller negativ? Hur kan effekten mildras?
	Ja	Kanske	Nej	
Buller		x		En trafikmätning på den intilliggande Husbackavägen ska utföras för att bedöma om planområdet utsätts för störande buller och vibrationer.
Trafiksäkerhet			x	Berörs ej.
Väg med skyddsavstånd			x	Berörs ej.
Farligt gods			x	Berörs ej.
Översvämningsrisk		x		Planområdet ligger i direkt anslutning av Östhammarfjärden. I de långlanta områdena finns en större risk för översvämning vid höga vattenstånd. I de berörda områdena planeras ingen bebyggelse.
Ras- och skredrisk		x		Enligt kommunens översiktsplan och Länsstyrelsens databas finns det inget som tyder på att det finns en risk för ras och skred.
Miljöstörande verksamhet			x	Berörs ej.
Ljus, lukt och lokalklimat			x	Berörs ej.
Magnetfält och joniserad strålning			x	Det finns inga uppgifter på att planområdet skulle vara utsatt för magnetfält, joniserad strålning.
Allergier			x	Berörs ej.
Hälssofarliga ämnen		x		Östhammarsfjärden har förhöjda kvicksilvervärden.

Förorenad mark			x	Indikativa markprover har tagits på planområdet och dessa visade inga spår av några markföroreningar. Ingen misstanke om markföroreningar finns.
Förorenad luft			x	Planområdet påverkas inte av förorenad luft. Uppvärmningen ska ske på ett miljömässigt långsiktigt hållbart sätt och inte bidra till försämring av luftkvaliteten i Östhammar.
Förorenat vatten		x		Östhammarsfjärden har förhöjda värden av kvicksilver. Planområdet bedöms inte medföra någon förorening på yt- och grundvattnet (Dagvattenutredning, 2016).

MÅLUPPFYLLELSE	Bedömning			Kommentar: Är påverkan positiv eller negativ? Hur kan effekten mildras?
	Ja	Kanske	Nej	
PÅVERKAN PÅ NATIONELLA MILJÖ- OCH HÄLSOMÅL				
Av Sveriges nationella miljömål berörs				
- Levande sjöar och vattendrag		x		Möjlig negativ påverkan. Om dagvattenhanteringen sker i enlighet med dagvattenutredningens förslag ska påverkan vara mycket ringa.
- Levande skogar			x	Negativ påverkan.

				Påverkan anses ringa.
- God bebyggd miljö.	+x			Positiv påverkan.
Barnkonventionen				
FN:s barnkonvention innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Hur berör planen barnkonventionen?				
Kommentar: Barn och ungas intressen ska införlivas i den fysiska planeringen. I planförslaget ska hänsyn tas för barn och ungas möjlighet till trygga och säkra vägar till och från skola och fritidsaktiviteter samt goda möjligheter till utevistelse.				
LOKALA STYRDOKUMENT				
Program			x	Berörs ej.
Detaljplaner			x	Berörs ej.
Översiktsplan 2003		x		I kommunens gällande översiktsplan, ÖP 2003, är planområdet delvis närmast strandzonen markerat som ett viktigare grönområde. Norr om planområdet finns ett område (Husbacka-Sjövreten) markerat som ett utredningsområde för bostadsbebyggelse. I översiktsplanen beskrivs att en viss utökning av bebyggelsen söderut kan diskuteras om allmänhetens tillgänglighet till stränderna och rekreationsintresse beaktas.
Östhammars miljömål 2010		x		Se påverkan på regionala miljömål.
(Av de 16 nationella miljömålen har Östhammars kommun valt ut Sju st. som är extra aktuella för de förhållandena som råder i kommunen.				
Begränsad klimatpåverkan,			x	
Ingen övergödning,			x	
Levande sjöar och vattendrag,		x		
Grundvatten av god kvalitet,			x	

Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker och Ett rikt odlingslandskap.)		x	x	
Lokala föreskrifter för hälsa och miljö 2002			x	
Strategi för vatten och avlopp – Östhammars kommun			x	Aktuellt planområde ligger strax utanför kommunens befintliga VA-område angränsande till Östhammarsfjärden och är i kommunens VA-strategi 2012 utpekad som ett prio-ett-område för anslutning till det kommunala VA-nätet.
Energiplan för Östhammars kommun 2003		x		Förutsättningar för att lösa uppvärmningen på ett långsiktigt miljömässigt hållbart sätt måste utredas.

UTVÄRDERING	ställningstagande
Ett genomförande av planen leder inte till betydande miljöpåverkan. Några påvisbara negativa effekter finns inte.	Stämmer
Ett genomförande av planen kan få negativa effekter men dessa bedöms inte leda till betydande miljöpåverkan.	Stämmer
Ett genomförande av planen kan leda till betydande miljöpåverkan. En MKB enligt miljöbalkens bestämmelser krävs.	Stämmer inte
Andra lokaliseringalternativ bör utredas.	Stämmer inte

KÄLLOR
<i>Styrdokument</i>
Översiktsplan för Östhammars kommun (2003) Strategi för vatten och avlopp – Östhammars kommun (2012) Energiplan för Östhammars kommun (2003) Lokala föreskrifter för hälsa och miljö (2002) Östhammars miljömål 2010
<i>Utredningar</i>
Dagvattenutredning, Bjerking (2015, rev. 2016)
<i>Elektroniska källor</i>
Länsstyrelsernas GIS http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/upsala/underlag/ Vatteninformation i Sverige http://viss.lansstyrelsen.se/SimpleMapPage.aspx Sveriges Geologiska Undersökning http://apps.sgu.se/kartgenerator/maporder_sv.html Riksantikvarieämbetet Fornsök http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html?utm_source=fornsok&utm_medium=block&utm_campaign=ux-test
<i>Övriga källor</i>
Jord och Järn – kulturhistoriska miljöer i Östhammars kommun (1999)

Medverkande tjänstemän

Behovsbedömningen har sammanställts av Helena Strandgren, planarkitekt, Bygg- och miljöförvaltningen, Östhammars kommun i samverkan med övriga berörda tjänstemän inom kommunen samt medverkande konsulter från Temagruppen AB

Bygg- och miljöförvaltningen

Helena Strandgren

Planarkitekt, Östhammars kommun